

Φ Ι Δ Ο Λ Ο Γ Ι Α

ΦΥΣΙΚΑΙ ΜΟΡΦΑΙ ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ Γ Κ Α Ι Τ Ε

Ἐπιπέδου τρεῖς μόνον φυσικαὶ μορφαὶ τῆς ποιήσεως: Ἡ σαφῶς ἀναπτύσσουσα, ἡ ἐνθουσιωδῶς ἐκδηλώνουσα καὶ ἡ προσωπικῶς ἐνεργουσα: Ἐ π ο ς, Λ υ ρ ι σ μ ὂ ς καὶ

Δ ρ ᾶ μ α. Τὰ τρία ταῦτα εἶδη τῆς ποιήσεως δύνανται οὐ μόνον νὰ ὑφίστανται μεμονωμένως ἀλλὰ καὶ συνυπάρχουν. Εἰς τὰ μικρότερα ποιήματα εὐρίσκομεν αὐτὰ συνήθως συνηνω-

μένα καὶ κατὰ τρόπον μάλιστα ποῦ νὰ δημιουργοῦν τὸ πλέον θεσπέσιον κατασκευάσμα, ὅπως μᾶς κáμουν νὰ ἀντιληφθῶμεν αἱ τελειότεραι μεταλλάξεις ὅλων τῶν ἐθνῶν.

Εἰς τὴν ἀρχαιοτέραν Ἑλληνικὴν Τραγωδίαν βλέπομεν αὐτὰ ἐμφανιζόμενα ἐπίσης συνηνωμένα καὶ τὸ πρῶτον μετὰ παρέλευσιν ἀρκετοῦ χρόνου ἀποχωριζόμενα ἀλλήλων. Ἐφ' ὅσον ὁ χορὸς παίζει τὸν πρωτεύοντα ῥόλον ἐπιπλεεῖ ὁ λυρισμὸς. Μόλις ὁ χορὸς ἀρχίζει νὰ παίζει μᾶλλον τὸν ῥόλον θεατοῦ, τότε ἐμφανίζονται τὰ ἄλλα εἶδη καὶ τέλος εὐθύς ἡ πλοκὴ τοῦ ἔργου καθίσταται μᾶλλον προσωπικὴ καὶ οἰκογενεϊακὴ ὁ χορὸς ἀρχίζει νὰ γίνεται βαρετὸς καὶ ἀκατάλληλος. Εἰς τὴν Γαλλικὴν Τραγωδίαν ἡ expositio εἶναι ἐπικὴ, τὸ μέσον δραματικὸν καὶ ἡ πέμπτη πράξις ἡ ὅποια ἐκτυλίσσεται παθητικῶς καὶ ἐνθουσιωδῶς δύναται νὰ ὀνομασθῇ λυρικὴ!

Ἡ Ὀμηρικὴ ποίησις εἶναι καθαρῶς ἐπικὴ. Ὁ ῥαψωδὸς ὑπάρχει πανταῦ. Πᾶν ὅτι διαδραματίζεται διηγεῖται αὐτὸς. Οὐδεὶς ἄλλος δύναται νὰ ἀνοίξῃ τὸ στόμα του ἐκτὸς ἀπὸ ἐκεῖνον εἰς τὸν ὅποιον ὁ ῥαψωδὸς ἔδωκε τὸν λόγον. Διακεκομμένοι διάλογοι τὸ ὠραιότερον καλλώπισμα τοῦ Δράματος δέν ἐπιτρέπονται ἐνταῦθα.

Ἀκούσατε ὅμως καὶ τὸν αὐτοσχεδιαστὴν διηγούμενον εἰς τὴν δημοσίαν ἀγορὰν γεγονόσ τι. Κατ' ἀρχὰς διὰ νὰ ἐννοηθῇ ἀπὸ πάντας διηγεῖται ἀπλῶς, ἔπειτα διὰ νὰ προκαλέσῃ τὸ ἐνδιαφέρον ἀρχίζει νὰ ὀμιλῇ ὡς ῥῶν πρόσωπον, τέλος δὲ δι' ἐνθουσιωδῶν ἐκφράσεων νὰ ἐξερεθίσῃ τοὺς ἀκροατάς του.

Ὅσον θαυμασία εἶναι ἡ ἀνάμειξις τῶν στοι-

χείων τούτων ἄλλο τόσον ποικίλα εἶναι καὶ τὰ εἶδη τῆς ποιήσεως.

Καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀρκετὰ δύσκολον νὰ εὑρεθῇ μία τάξις κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἰδύνατο νὰ ἐμφανισθοῦν ἡ μία μετὰ ἡ παρὰ τὴν ἄλλην αἰμορραϊαὶ αὐτὰ τῆς ποιήσεως.

Δύναται ὅμως κανεὶς νὰ βοηθηθῇ μὲ τὸ νὰ ἀναζητῇ ἔργα ὑποδειγματικά εἰς τὰ ὁποῖα ἐπικρατεῖ κάθε ἓν ἀπὸ τὰ ἀ ν ω τ έ ρ ω

εἶδη τῆς ποιήσεως καὶ συμφώνως πρὸς αὐτὰ νὰ κατατάσῃ τὰ διάφορα ἔργα τὰ ὁποῖα κίονον πρὸς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην πλευράν.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον φθάνει κανεὶς εἰς ὀραίας ἀντιλήψεις τόσον περὶ τῶν διαφόρων εἰδῶν τῆς ποιήσεως ὅσον καὶ περὶ τοῦ χαρακτήρου τῶν Ἑθνῶν καὶ τοῦ καλλιτεχνικοῦ τῶν γούστου ἐν μιᾷ δεδομένῃ ἐποχῇ.

Γ Κ Α Ι Τ Ε

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

Η ΑΛΥΣΙΣ

ΤΟΥ ΕRMIN COBB

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

—Σκέπτομαι, ὅτι εἶναι τοῦτο: Τὸ τραγικώτερον ποῦ δύναται νὰ συμβῇ εἰς ἓνα ἄνθρωπον ἐδῶ εἰς τὴν χώραν μας εἶναι νὰ ἔχῃ καὶ μίαν μόνον σταγόνα αἵματος μαύρου εἰς τὰς ἀρτηρίας του, ἀφοῦ ἡ σταγὼν αὕτη ὅσον ἀσήμαντος καὶ ἂν εἶναι κατὰ τοὺς νόμους τῆς χώρας μου καθιστᾷ τὸν ἀτυχή ποῦ τὸν φέρῃ μαυρὸν, ἀκόμη καὶ ὅταν οὗτος εἶναι μορφομένος, ἀκόμη καὶ ὅταν εἶναι μεγαλοφυΐα. "Ἐτσι ὅπως ἔχουν παρ' ἡμῖν τὰ πράγματα, εἰς τὴν μεγάλην χώραν μας δὲν ὑπάρχει τόπος ὑπὸ τὸν ἥλιον δι' ἓνα τοιοῦτον ἄνθρωπον. Ἡ ζωὴ πρέπει νὰ εἶναι μία κόλασις δι' αὐτόν.

Γιὰ φαντάσου. Διέρχεται τὴν ζωὴν μισῶν τὴν φυλὴν εἰς τὴν ὁποίαν διὰ τῆς βίας κατατάσσεται, ἐνῶ τοῦ ἀρνοῦνται τὴν ἰσότητα μὲ τοὺς λευκοὺς μὲ τοὺς ὁποίους ὅμως εἶναι ἐξ ἴσου πολιτισμένος. Καλὰ, ἡξεύρω, τί θέλεις νὰ εἴπῃς, οἱ ἄνθρωποι εἰς τὰ ζητήματα αὐτὰ εἶναι ὀλίγον συγκαταβατικοί—ἡ προσποιῶνται τουλάχιστον ὅτι κáμνουν, κατὰ βάθος ὅμως δὲν ὑπάρχει οὔτε σκιά ἰσότητος.

Προσπάθησε νὰ μὲ ἐννόησῃς καλά. Δὲν συναστρέφομαι μὲ τοὺς μαύρους καὶ μὲ ἐκεῖνους ποῦ ἔχουν ἔστω καὶ σταγόνα αἵματος μαύρου ἐντός των, καὶ διότι κατάγομαι ἀπὸ τὸν Νότον καὶ ἔχω ὅλας τὰς προλήψεις τῶν νοτίων, ἀλλὰ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν δὲν δύνα-

μαι νὰ μὴ ἀναγνωρίσω τὸ ἀπάνθρωπον αὐτῆς τῆς διαγωγῆς μας.

Τὸ τραγικώτερον δὲ εἶναι ὅτι οὔτε σὺ, οὔτε ἐγώ, οὔτε ἄλλος τις εἶναι εἰς θέσιν νὰ μεταβάλλῃ τίποτε εἰς αὐτό.

Πρέπει νὰ διατηρῶμεν τὰς οἰκογενεῖας μας πάντοτε καθαρὰς, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι πολλὰ καὶ νὰ δημιουργῶμεν καὶ θύματα φυλετικά. Ρίξε μία σταγόνα μελάνης μέσα εἰς ἓνα δοχεῖον μὲ καθαρὸν νερὸν καὶ θὰ ἴδῃς ὅτι τὸ νερὸν θὰ χρωμαισθῇ. Αὐτὸ εἶναι ἓνας νόμος τῆς Χημείας· ἰσχύει δὲ καὶ διὰ τὴν Βιολογίαν. "Ἐτσι εἶναι σήμερον καὶ ἔτσι θὰ παραμείνῃ αἰωνίως. Δύναται τις νὰ συζλοφορῇ ἐπὶ ἔτη ὀλόκληρα ὡς Καναδάσις καὶ νὰ ἔχῃ εἰς τὸ αἷμα του τὸ τριακοστὸν ἢ μόνον τὸ ἑξηκοστὸν μέρος αἵμα μαύρου καὶ ὅμως θὰ ἐπιζῆματα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν του ἢ κατὰρα ὡς ἄλλη σπάθη τοῦ Δαμοκλέους, πάντοτε θὰ ἔχῃ τὸν φόβον μήπως ἀνακαλυφθῇ, πράγμα ποῦ ἀργὰ ἢ γρήγορα εἶναι δυνατόν νὰ συμβῇ.—Συμφωνῶ ἀτήντησεν, ὁ Blackburn, ὅτι αἱ παρατηρήσεις σου εἶναι ἀκριβεῖς. Ἀλλὰ τί σὲ φέρει ἀπόψε εἰς τὸ θέμα αὐτό;

—"ὦ! δὲν γνωρίζω, ἀπήντησεν ὁ Νοτιοαμερικανὸς, ἴσως νὰ μὲ ἔκαμε τὸ σεληνόφως μεγαλοχολικόν.

Ἐσκεπτόμην κάτι πολὺ λυπηρὰς ἱστορίας